

Eshet Chayil

Eshet Chayil

Loflied op de vrouw

SPREUKEN 31

Achtergrond Spreuken 31

- Acrostichon (Aleph-beth)
- Geschreven door Koning Salomo?
- Midrash: Lied voor Sarah toen Abraham rouwde

‘En Sara stierf te Kirjat-arba, dat is Hebron, in het land Kanaän, en Abraham ging naar binnen om over Sara te rouwen en haar te bewenen’ (Genesis 23:2)

- Iedere zin gaat over een specifieke vrouwenfiguur in de Bijbel
- Wordt traditioneel gezongen of gelezen op vrijdagavond

אִשֶּׁת-חַיִּל, מִי יִמָּצֵא; וְרָב
בָּטַח בָּהּ, לֵב בִּעְלָהּ;
גָּמְלָתָהּ טוֹב וְלֹא-רָע--
דָּרָשָׁה, צֶמֶר וּפְשָׁתִים;
הִיָּתָה, כְּאֲנִיּוֹת סוּתָר;
וַתִּקֶּם, בְּעוֹד לִילָה--וַתֵּת
זִמְמָה שָׂדֶה, וַתִּקְחָהּ;
חֲגֹרָה בְּעוֹז מְתַנֶּיָּה; וַתֵּת
טַעֲמָה, כִּי-טוֹב סִחְרָה;
יָדֶיהָ, שְׁלָחָה בְּכִישׁוֹר;

Een **degelijke huisvrouw**, wie zal haar vinden? haar waarde gaat koralen ver te boven (NBG).

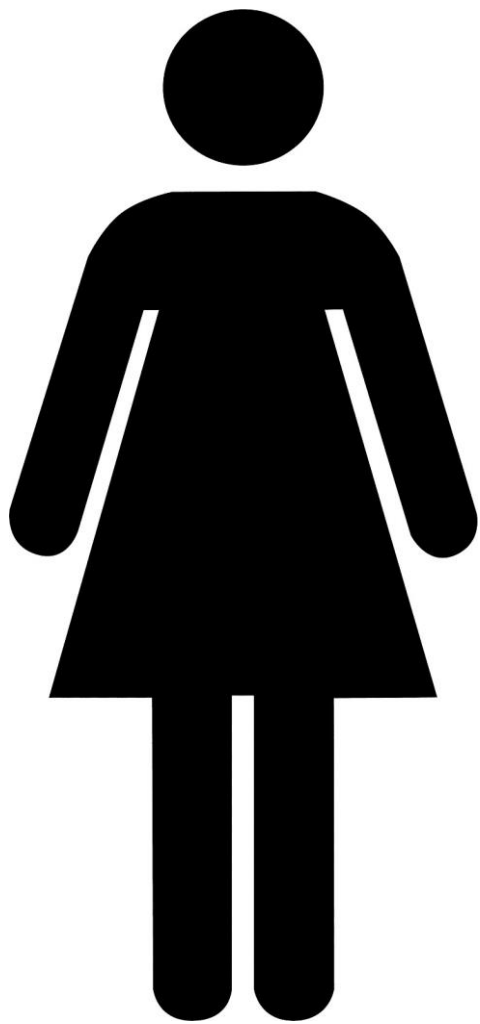
Wie zal **een deugdelijke vrouw** vinden?
Haar waarde gaat die van robijnen ver te boven (Herziene Statenvertaling).

Ach, **een vrouw van vermogen**, wie vindt die?
Verder dan koralen reikt haar waarde (Naardense vertaling)

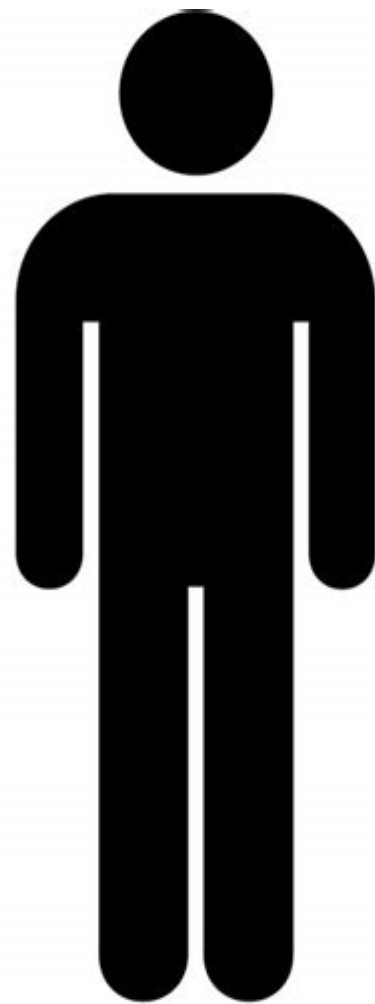
Een sterke vrouw, wie zal haar vinden?
Zij is meer waard dan edelstenen (NBV)

Wie is zo gelukkig **een goede vrouw** te vinden?
Zij is immers veel meer waard dan de duurste edelstenen? (Het Boek)

Who can find **a virtuous wife**?
For her worth *is* far above rubies (New King James Version) .

=

?

En de Here God zei: Het is niet goed, dat de mens alleen zij. Ik zal hem **een hulp maken, die bij hem past** (Genesis 2:18).

יְהוָה אֱלֹהִים, לֹא-טוֹב הָיִיתָ הָאָדָם לְבַדּוֹ; אֶעֱשֶׂה-לּוֹ
עֵזֶר, כְּנֶגְדּוֹ.

Kenegdo Ezer

Ezer kenegdo


```
graph TD; A[Ezer kenegdo] --> B[Zie, God is mij een helper, de Here is het, die mijn ziel ondersteunt (Psalm 54:4).]; A --> C[Nadat zij van Refidim opgebroken waren, kwamen zij in de woestijn Sinai en legerden zich in de woestijn; en Israël legerde zich daar tegenover de berg (Exodus 19:2).];
```

Zie, God is mij **een helper**, de Here is het, die mijn ziel ondersteunt (Psalm 54:4).

Nadat zij van Refidim opgebroken waren, kwamen zij in de woestijn Sinai en legerden zich in de woestijn; en Israël legerde zich daar **tegenover** de berg (Exodus 19:2).

וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם בְּצִלְמוֹ, בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ:
זָכָר וּנְקֵבָה, בָּרָא אֹתָם.

En God schiep de mens naar zijn beeld; naar Gods beeld schiep
Hij hem; man en vrouw schiep Hij hen (Genesis 1:27).

TSELA

וַיִּכַּן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת-הַצֶּלַע אֲשֶׁר-לָקַח מִן-הָאָדָם, לְאִשָּׁה;
וַיָּבֵאתָ, אֶל-הָאָדָם.

Toen deed de Here God een diepe slaap op de mens vallen; en terwijl deze
sliep, nam Hij een van zijn ribben en sloot haar plaats toe met vlees. En de
Here God bouwde de rib, die Hij uit de mens genomen had, tot een vrouw,
en Hij bracht haar tot de mens (Genesis 2:21-22).

= rib, kant, eigenschap

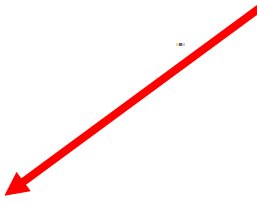

Eshet Chayil

Loflied op de vrouw

Een **degelijke huisvrouw**, wie zal haar vinden?
Haar waarde gaat koralen ver te boven.

אֶשֶׁת-חַיִּל, מִי יִמָּצֵא; וְרָחֵק מִפְּנֵינִים מִכָּרָה.

Chajal = bewapend, krachtig, leger

En Ik zal het hart van Farao verharderen, zodat hij hen achtervolgt. Dan zal Ik Mij aan Farao en aan zijn gehele **legermacht** verheerlijken, en de Egyptenaren zullen weten, dat Ik de Here ben (Exodus 14:4).

Toen maakte Jozua zich gereed met al het **krijgsvolk** om op te trekken naar Ai. Dertigduizend man, **dappere helden**, koos Jozua uit (Jozua 8:3).

Er vielen van Benjamin achttienduizend man, allen **krijgslieden** (Richteren 20:45).

‘Op haar vertrouwt het hart van haar man, het zal hem aan **voordeel** niet ontbreken’

‘Zij **omgordt haar lendenen** met kracht en versterkt haar armen’

Eshet Chayil?

Militaire vrouw, Krijgsvrouw

‘Zij grijpt met haar handen **het spinrokken** en haar handen houden **de weefspoel**’

‘Zij **vervaardigt linnen kleding** en verkoopt die; aan de koopman levert zij gordels’

KARAKTER EIGENSCHAPPEN

VAN DE ESHET CHAYIL

‘Zij **doet hem goed** en geen kwaad,
al de dagen van haar leven.’ (vers 12).

- ✓ Gamal = compenseren, terugbetalen → Toen Jozefs broeders zagen, dat hun vader gestorven was, zeiden zij: Als Jozef zich nu maar niet op ons gaat wreken en ons ten volle al het kwaad **vergelt**, dat wij hem hebben aangedaan (Genesis 50:15).

VREDEVOL

‘Zij staat op, **als het nog nacht is**, zij geeft haar huis het voedsel, haar dienstmaagden haar deel’ (vers 15).

‘Als het nog nacht is’ = Ook wanneer het niet uitkomt, wanneer je geen zin hebt

LIEFDE

‘Zint zij op een akker, dan verwerft zij die, van de verdienste van haar handen plant zij een wijngaard.’ (vers 16).

- Zamam = plannen maken, beramen

GEDULD

**‘Zij bemerkt, dat haar koophandel gedijt,
‘s nachts gaat haar lamp niet uit’ (vers 18).**

- ✓ Ta`am = (be)proeven, geestelijk waarnemen
Niet alleen gewoon je best doen, maar uitzoeken tot op de bodem
- ✓ Belailah = dieptepunt (in het leven)

GELOOF – VOLHARDING

‘Haar hand breidt zij uit naar de ellendige,
haar handen strekt zij uit naar de noodduftige’ (vers 20).

כַּפָּה פָּרְשָׁה לְעַנִּי וַיִּדְיָה שְׁלַחָה לְאַבְיּוֹן:

GOEDHEID/VRIJGEVIG

‘Haar hand breidt zij uit naar de ellendige,
haar handen **strekt zij uit** naar **de nooddruftige**’ (vers 20).

כַּפָּהּ פָּרְשָׁה לְעַנִּי וַיִּדְיָהּ שֶׁלַּחָהּ לְאַבְיּוֹן:

VRIENDELIJKHEID

‘Kracht en luister is haar gewaad,
de komende dag **licht zij toe**’ (vers 25).

✓ Sachaq = lachen, pret maken, dansen

En David en geheel Israël **dansten** uit alle macht voor Gods aangezicht, begeleid door zang en door muziek van citers, harpen, tamboerijnen, cimbalen en trompetten (1 Kronieken 13:8).

Ook zullen de pleinen van de stad vol zijn van jongens en meisjes, **die daar spelen** (Zacharia 8:3).

BLIJDSCAP

Die in de hemel zetelt, **licht**;
de Here spot met hen (Psalm 2:3).

‘Met **wijsheid** opent zij haar mond,
vriendelijke onderwijzing ligt op haar tong’ (vers 26).

- ✓ Chochmah = wijsheid
- ✓ Verband met Koach mah, ‘wat is de potentie?’

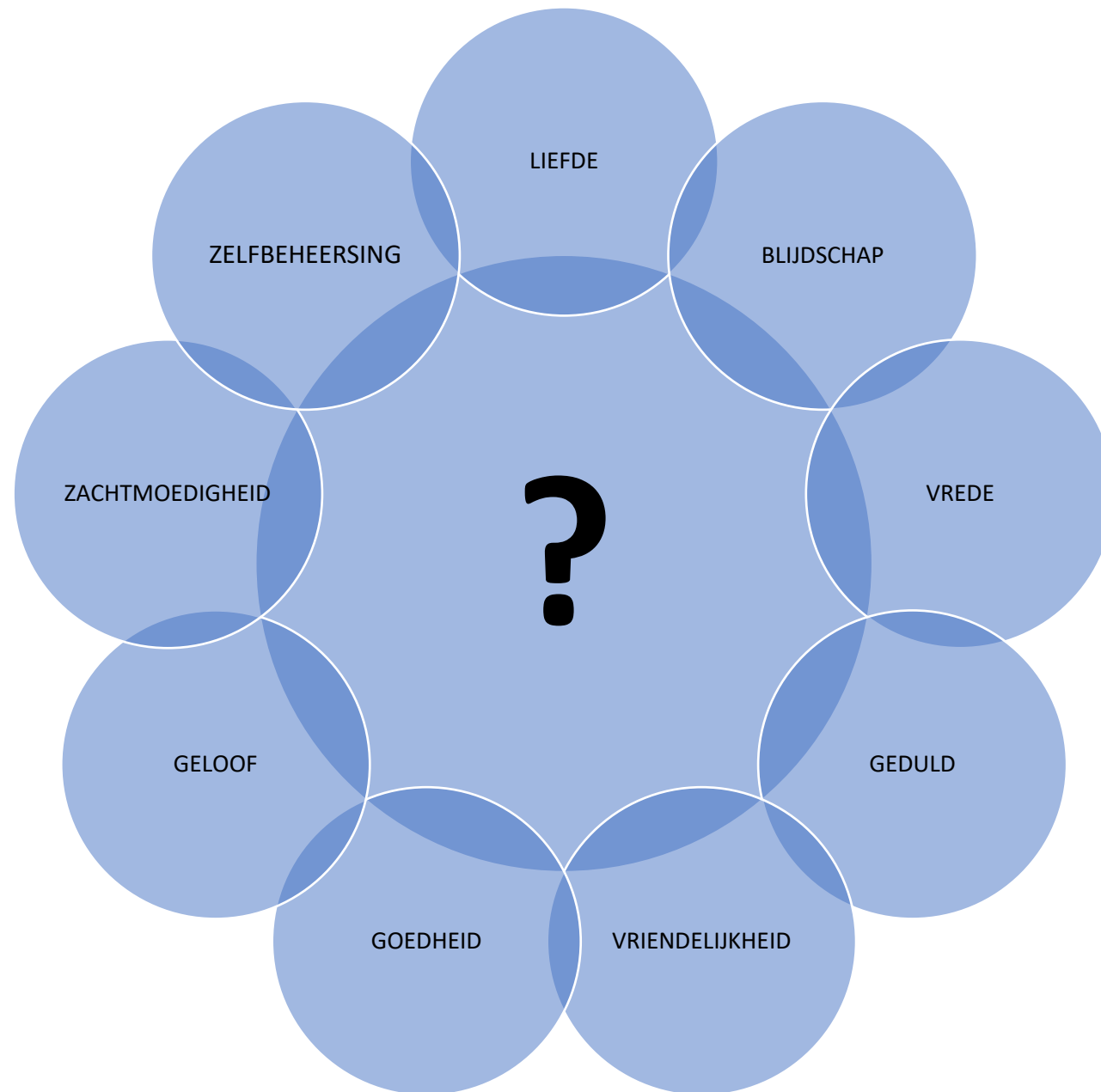
ZELFBEHEERSING

‘Met wijsheid opent zij haar mond,
vriendelijke onderwijzing ligt op haar tong’ (vers 26).

- ✓ vriendelijke onderwijzing =Torah chesed
- ✓ een wet van liefdevolle vriendelijkheid?

Komt tot Mij, allen, die vermoeid en belast zijt,
En Ik zal u rust geven; **neemt mijn juk op u** en leert van Mij,
want Ik ben **zachtmoedig** en nederig van hart,
en gij zult rust vinden voor uw zielen (Mattheus 11:28-29).

ZACHTMOEDIGHEID

Maar de vrucht van de Geest is liefde, blijdschap, vrede, geduld, vriendelijkheid, goedheid, trouw, zachtmoedigheid, zelfbeheersing. Tegen zodanige mensen is de wet niet (Galaten 5: 22-23).

Eshet Chayil

Geestelijke strijd

want al leven wij in het vlees, wij trekken niet ten strijde naar het vlees,
want de wapenen van onze veldtocht zijn niet vleeselijk, maar krachtig
voor God tot het slechten van bolwerken... (2 Korintiërs 10:3-4).

want wij hebben niet te worstelen tegen bloed en vlees, maar tegen de overheden,
tegen de machten, tegen de wereldbeheersers dezer duisternis, tegen de boze geesten
in de hemelse gewesten (Efeziërs 6:12).

GEEN FYSIEKE, MAAR GEESTELIJKE BETEKENIS

Op haar **vertrouwt** het hart van haar man, het zal hem aan voordeel niet ontbreken (vers 11).

✓ Batach = vertrouwen, bewaken (bitachon)

Zij doet **hem** goed en geen kwaad, al de dagen van **haar** leven (vers 12).

✓ Het stopt niet als de man overlijdt, het heeft eeuwigheidswaarde

Zij is bezig met wol en vlas en werkt met vaardige handen (vers 13)

✓ Wol en vlas mochten niet vermengd worden, onderscheidingsvermogen

TEGENSTELLING MET DE WERELD

‘**Bedrieglijk** is de bevalligheid en **ijdel** de schoonheid,
maar een vrouw die de Here vreest, die is te prijzen’ (vers 30).

Sheqer = vals, bedriegelijk, leugenachtig

U zult geen **valse** getuigenis spreken tegen uw naaste (Exodus 20:16).

Hebhel = ijdel, tijdelijk, damp

TEGENSTELLING MET DE WERELD

‘Zij grijpt met haar handen het **spinrokken**
en haar handen houden de **weefspoel**’ (vers 19).

יָדֶיהָ שֶׁלָּחָה בְּכִישׁוֹר וּבִפִּיהָ תִּמְכּוּ פִּלָּד:

EVENBEELD VAN GOD

Kracht en luister is haar gewaad,
de komende dag lacht zij toe (vers 25).

עֲזָוְהָדָר לְבוּשָׁה וְתִשְׁחַק לְיוֹם אַחֲרָיוֹן:

Want alle goden der volken zijn afgoden, maar de Here heeft de hemel gemaakt;
Majesteit en **luister** zijn voor zijn aangezicht,
sterkte en vreugde in de plaats waar Hij woont (1 Kronieken 16:27).